

Bod Péter: Önéletírás

I. §. Én, Bod Péter, Erdélynek abban a részében, amely Moldvára tekint, a szántóföldben, rétekben, erdőkben, vizekben és más természeti javakban bővelkedő Felsőcsernáton községben, Kézdiszékben, a székelyek között születtem az 1712-ik évi február hó 22-ik napján. Atyám, Bod Márton, tisztos és iparkodó férfiú volt, aki azokban a szerencsétlen időkben, amikor Erdély, mivel Rákóczi Ferenc Magyarországon zavaros mozgalmakat támasztott, különféle rázkódtatásokat szenvedett, beiratkozott katonának. Anyám pedig Felsőtorjai Súlyom Euphrosina volt, Súlyom István és Albisi Bod Anna leánya, akit atyám, miután Magyarország

királya s a magyarok között megkötött a béke, az 1711-ik évben ősi telkére visszatérve, leányként vett nőül. Ő Alsócsernátoni Damokos Péter özvegyének udvarházában nevelkedett, akivel rokonságban volt. Ebből a házasságból maga Péter volt az elsőszülött.

II. §. Atyám nemesi családból származott, és megvan az úgynevezett címeres nemeslevél, amelyet én, mivel már tűz és víz is veszélyeztette, nehogy valamikor teljesen elpusztuljon, a Gyulafehérvári Tisztelendő Káptalannál tettem le, és az okmányról a következő törvényes másolat kiadását kértem:

Mi Károlyfehérvári Káptalan Erdélyben. Emlékezetébe ajánljuk a jelen levelünk rendjén mindenkinek, akit illet, hogy mi Mária Teréziának, ... legkegyelmesebb úrnőnknek ... levelét, mely Tiszteletes és Jeles Bod Péter, jelenleg a magyarigeni helvét vallású egyház papja részére Ő Szent Felsége bírósági pecsétje alatt adatott ki, ... a köteles hűséggel és illő tisztelettel vettük e szavakban: Mária Terézia stb. kedvelt híveinknek, a Károlyfehérvári Székesegyház Tisztelendő Káptalanjának császári-királyi kegyünket. Előadatik Felségünknek Tiszteletes Bod Péter, a magyarigeni református egyház pásztorja személyében, hogy ő még a dédősapja, Felsőcsernátoni Bod Pál lófő által nyert címeres nemeslevelet, amelyet Rákóczy György, Erdély fejedelme Kolozsvár városában az Úrnak 1640-ik évében adományozott, és amely a következő évben, az Úrnak 1641-ik évében, január hó 3-ik napján a három székely szék, Sepsi, Kézdi és Orbai gyűlésén kihirdettetett és minden ellenmondás nélkül Nemes Tamás, a nevezett három székely szék akkori kapitánya által kiadatott, és nekünk a maga eredetijében bemutatott, a Ti káptalanotok sekrestyéjében vagy levéltartó helyén kívánná eredetijében elhelyezni és bejegyeztetni és annak szövegét káptalani pecsétetek alatt átírásban kiadni. Ezért e levelünk rendjén szigorúan megparancsoljuk, hogy e levelünk vétele után a kérelmezőnek említett címeres nemeslevelét a sekrestyétekben vagy levéltartó helyeteken helyezték el, tegyék le, és annak másolatát káptalani átírásokban kiadni mindenképpen tartásotok kötelességeiteknek. Vigyázzatok azonban, hogy valami csalás és tévedés ne történhessék. Másként ne cselekedjete. Kelt Szeben szab. királyi szász városunkban. Az Úrnak 1750. évében, május hó első napján.

Mi tehát Ő Szent Felsége kegyes megbízásának és parancsának mindenben (ahogy mindig kötelességünk) a legalázatosabban engedelmeskedni óhajtván és a köteles foganatosításnak eleget tévén, az említett törvényesen készült és kibocsátott címeres nemeslevelet káptalanunk sekrestyéjében elhelyeztük, és annak másolatát jelen levelünkben belefoglaljuk. Ennek szövege a következő:

Mi Rákóczy György stb. Emlékezetébe ajánljuk a jelen levelünk rendjén mindenkinek, akit illet, hogy ... Felsőcsernátoni Bod Pált, aki ennek a mi Erdély országunknak és törvényes fejedelmeinek, a mi elődeinknek és nekünk is minden alkalommal a hadjáratokban, a tehetsége szerint, a többi székely lovasok között szolgálván, hűséges szolgálatokat végzett és a jövőben is kétségtelenül végezni fog, ... mint máskülönben is székely lófőt, aki azonban még nincs kitüntetve nemesi címerrel, ... ismét és újból Erdély országunk igazi és kétségtelen nemesi sorába iktatjuk stb. Igazi nemessége jeléül e címert adományozzuk: Háromszögű pajzsot, veres színben, amelynek mezejében egy páncélba öltöztetett emberi kar egy hüvelyéből kivont tört látszik felfelé irányítva tartani. A pajzs fölé zárt katonai sisak van helyezve, amelyet drágakövekkel és gyöngyökkel tetszetősen felékesített királyi fejék borít be, amelyből ismét az

előbbihez hasonló emberi kar látszik kivont tört ragadva kiemelkedni. A sisak tetejéről innen is, onnan is leomló különböző színű foszlányok igen szépen körülfogják és díszítik a pajzs mindkét oldalát...

Kelt Kolozsvár városunkban, december hó 10-ik napján az Úrnak 1640-ik évében. Rákóczy György sk. Szalárdi János vicetitkár sk.

A káptalani átírás kelte: Az Úrnak 1750-ik évében. A pünkösöd utáni tizedik vasárnap előtti ötödik köznapon. Pálnak, aki e címeres nemeslevél által nemesített, az atyja András volt, fiai pedig György és István voltak; ez utóbbi maga után hagyta Ferencet és Miklóst s a leányát, Annát. Ferenc egész házanépével, feleségével és gyermekeivel elragadtatott az 1719-ik évi pestis által, és éppúgy Anna is, aki egyetlen és pedig törvénytelen sarjat hagyott hátra, Sámuel. Miklósnak több fia volt, akik közül Mihály, Miklós és Elek életben vannak, a többiek gyermektelenül haltak el.

György, Pálnak legidősebb fia, feleségével, Szaniszló Annával két fiút nemzett, Tamást és Dánielt. Ő maga elkísérte Rákóczi György fejedelmet az 1657-ik évi szerencsétlen lengyel hadjáratba, és a háború áldozata lett, gyermekeit kiskorúságban hagyván árvaságra, akik azután, minthogy gyámjuk gondtalansága folytán majdnem minden segélyforrásuktól megfosztottak, szerencsétlen helyzetben nevelkedtek fel. Dániel egy férfi örökösét sem hagyott hátra, hanem négy leányt, Zsófiát, Katalint, Ilonát és Borbálát, akik idővel férjhez mentek.

Tamás, Györgynek idősebbik fia, feleségével, Alsócsernátoni Tsipő Zsuzsannával, három fiú- és ugyanannyi leánygyermeket nemzett, Zsuzsannát, Mártont, Györgyöt, Andrást, Ilonát és Klárát. Zsuzsanna és András gyermekek nélkül haltak meg. György több gyermeket hagyott hátra, akik közül most életben van Bálint és Anna, Ilona, aki Tsiki Lászlóhoz, Klára, aki Nyujtódi Tsüdör Mihályhoz ment férjhez, és több gyermeket hagytak hátra.

Atyám nem volt tudományosan képezve, hanem minden tanulság híjával lévén, gyakran panasolta szerencsétlen sorsát és neveltetését. Ezért annál nagyobb szenvedelemmel szánt engem arra, hogy jártasságot nyerjek a finomabb tudományokban. Az 1718-ik év vége felé rábízott tehát az iskolamesterre, hogy bevezessen a tudomány elemeibe, de a dolgok hamarosan bekövetkezett változása és a beállott különféle szerencsétlenségek minden törekvést majdnem a csírájában fojtottak el.

III. §. Az 1718-ik év ugyanis vagy semmit sem jelentő, vagy nagyon csekély termést hozott Erdélyben, különösen pedig a Székelyföldön, amiért azután a legnagyobb gabonaínség állott be. Ezért történt, hogy a székelyek legnagyobb része Erdély más vidékeire és Havasalföldre meg Moldva szomszédos tartományaiba szóródott szét. Akik pedig a helyükön maradtak, különféle módon küszködtek az éhséggel. Megkísérelték ételek készítését az éhség csillapítására alkalmatlan anyagokból. A kőrisfának összezúzott kérgét keverték a liszthez: kevéssel megfelelőbb volt az a kenyér, amely a mogyorófa sarjaiból készült úgy, hogy két rész sarjat egy rész gabonához keverték, és ekként alakították kenyérré. Összezúzott és egybegyúrt szalmát is tettek a füstölőbe, de elkészíteni nem lehetett, mert a tűz elhamvasztotta. Mivel pedig széna sem termett, a barmok számára a haszontalan maglapél nevű növényt gyűjtötték sokan, akik midőn az éhség még nagyobb erőre kapott, ennek cséppel kivert magvait búzával keverve

készítettek kenyeret. Ez igen fekete, de az oly nagy szükséghez képest ízletes kenyér volt, amilyent akkoron néhány napon keresztül én is kénytelen voltam enni. A bengének és más erdei fáknek a gyümölcsei valahogyan fenntartották az éhezők életét, míg el nem erőtlenedtek. Sokan szerte bolyongtak, mint az árnyékok vagy félholtak. Hallottunk szerencsétlen anyáról is, aki saját gyermekeit falta fel. Nem kevesen eladták magukat örökös szolgaságra; az eladók és mások, ha vevőket találtak, legalább a saját és családjuk életét fenntarthaták.

IV. §. Az éhség és a szokatlan étel miatt az ember nedvei szükségképpen elromlottak; ezért az 1719-ik évben, a tavasz beálltakor a Székelyföldet akkora pestis támadta meg, hogy egy év leforgása alatt több mint százezren pusztultak el. Ez a közös csapás atyámat is elragadta két gyermekével, Krisztinával és Mózessel; engem is levert a pestis mérge, de Isten kegyessége által visszaadtván az egészségem, felgyógyultam, és két nőtestvéremmel, Zsófiával és Judittal árván maradtam özvegy anyám gondjára.

V. §. A szükségét akkora gabonabőség követte, hogy a mező terményeinek összegyűjtésére hiányoztak az emberek. Több helyen, ahol a megelőző évben nem vetettek, mégis bő aratás volt. Ez úgy történt, hogy a megelőző évben a silány, vékony és a földből alig kiemelkedő búzakalászkodat nem lehetett learatni vagy kitépni, s a vadállatokra maradtak letaposásra; azután a szemek valahogy a földre estek és százszoros termést hoztak.

VI. §. A következő esztendőben anyám, mivel így kívánták a rokonok és jóakarók, férjhez ment Vég Jánoshoz, egy nemes és becsületes férfiúhoz, akitől két fiút szült: Jánost és Istvánt. István rövidesen befejezte földi életét, János pedig férfikorba jutott.

Én tehát anyámnak és mostohaapámnak a gondoskodása folytán újból elkezdtem az iskolába járni, csakhogy szerencsétlen útmutatókat nyervén, lassú haladást tettem, míg eltelvén a tél és még egy másik is (tavasszal és nyáron kénytelen voltam ugyanis vagy marhákat legeltetni, vagy más mezei munkát végezni), az alsócsernátoni iskolában Szathmári Gábortól kapott oktatás mellett leraktam a tudomány első alapjait.

VII. §. A legnagyobb hévvel viseltetem a tudományok iránt, de hiányzott a tanulásra való alkalmom. Végre, amiért olyannyira vágyakoztam, az 1724-ik évben, ősz táján, a nagyenyedi kollégiumba mentem. Ott Ördög Gábor diák oldala mellett a tanulásra alkalmat szerezvén, nekifeküdtem a tanulmányoknak, de az ő fősvénysége miatt gyakran kellett az éhséggel küszködnöm. Ezt a nyomorúságot mégsem éreztem oly nagynak, mint amekkora volt, minthogy a tanulmányok édessége, amelyek iránt a legnagyobb szeretettel viseltetem, valahogyan könnyűvé tette a bajokat.

Az irántam annyira kegyes Istennek gondviselése folytán kegyébe jutván Bán Sárának, Horvát István enyedi polgár özvegyének, aki valahogyan tehetős volt, az ő kegyére támaszkodva az 1726. és 1727. években folytattam a klasszikus tanulmányokat. Közben a klasszikus tanulmányok ideje letelvén, mivel Felsőbányára meghívást kaptam, az 1729. év április 15. napján aláírtam az ottani iskola törvényeit. A gyermekek tanításával megbízottan 3 évet töltöttem el ott, magam pedig közben elolvastam a könyveket, amelyekre szert tehettem, valamelyes tudományos kincset gyűjtöttem. Végül ruhát és egy kevés pénzt szerezvén, amiből egy ideig fenntarthatom magam Enyeden, újból Enyedre jöttem, és itt az 1732. év május 8.

napján aláírtam a kollégium törvényeit.

VIII. §. Az enyedi kollégiumban a bölcséleti tanulmányokban Vásárhelyi Tőke István, a kiváló férfiú, volt a vezetőm, a teológiaiakban pedig Szigeti Gyula István, a hírneves teológus. Mivel a nyelveket senki sem tanította, mint Felsőbányán többnyire, itt is a saját erőmből tanultam. A kegyelmes Isten megélhetésem módjáról is reményemen felül gondoskodott: az 1733. évben ugyanis egy nemes férfiú, Túri Mihály, a kollégium gazdatisztje, egyetlen fiacskájának, Sámuelnek tanítását reám bízta, ami avval járt, hogy az ő asztaláról kaptam élelmezésemet a kollégiumban. Azonkívül ugyanennek a nemes férfiúnak a közbenjárására méltóságos Bethlen Katalin grófnő alumniát ajánlott fel, évenként harminc forintot.

IX. §. Viseltem a kollégium kebelében néhány tisztséget is. Így az 1736. évben a kollégium könyvtárának gondozásával voltam megbízva, az 1737. évben pedig mint a héber nyelvben első azt a feladatot kaptam, hogy a diákoknak adjam elő Sichardus nyelvtanát.

Ugyanabban az esztendőben, mivel a teológia tanára, Szigeti István, a superintendensi hivatalba lépett elő, a kollégiumban bizonyos változások történtek. Engem Szebenbe küldöttek ki a kollégium dolgainak beszerzésére a reformátusok nagytekintetű consistoriumánál. Közben a kollégiumban is voltak tanítványaim: Komáromi Elek, Talaba József, Vas Sándor, Túri László, Bobik István nemes ifjak.

X. §. VI. Károly császár háborút viselt a törökök ellen a szomszédos Havasalföldön, amely alkalomból sok vesződségem volt a kollégium könyveinek biztonságba helyezésével. A háborút pestis követte és néhány református mágnásnak letartóztatása, ami mind nem kevés rémületet okozott. Az 1738. év június 11. napján egész Erdélyben érezhető földrengés is volt.

XI. §. A szászvárosi egyháztól meghívást kaptam az 1739. évben az ottani virágzó iskola vezetésére. Ezt azonban nem akartam elfogadni, hanem lassanként magasabb dolgokra készültem. A szászvárosiak igyekeztek a szék nyilvános jegyzői tisztére is meghívni és abba beállítani, de én már az egyházi szószékre szenteltem magam, és óhajtottam a tanulmányok kedvéért a külföldi akadémiákat meglátogatni. Így tehát az enyedi kollégium jeles tanárainak, Ajtai A. Mihálynak és Borosnyai Zsigmondnak tanácsával élve megfolyamodtam és megkaptam a leideni akadémiai alapítványt, minthogy Leidenben az enyedi kollégiumból ketten tartattak el közkölségen.

XII. §. Végre az (1740.) évben megkaptam a kollégium tanáraitól és gondnokaitól a következő ajánlólevelet: "Légyen kegyelem és békesség mindazoknak, valakik szeretik a mi Urunk Jézus Krisztust és az ő Felsége országát. Amen.

Akiknek elméjünkben a bölcselkedésre való vágyódás mélyebben vert gyökeret és fészket, igyekeznek serénységgel a tudománynak nagyobb mértékére és a Sz. Dávid szerint nyereségéről, erőről erőre menni, míg jutnak az Isten házába való tiszteletnek és sz. szolgálatnak munkájának elérésére s gyakorolására.

Ilyen indulattal lévén e levelünket praesentáló kedves tanítványunk, kinek Bod Péter a neve, collégiumunknak feles esztendőik alatt rendes és hasznos bibliothecarius. Nem lehetett nem

ajánlanunk őt az Isten dicsőségét szerető és terjeszteni kívánó szenteknek ilyen okokon.

Ugyanis mind a természetnek, mind a kegyelemnek ajándékival Istentől megajándékozotván oly serényen és nagy előmenetekkel tanúságait collégiumunkban folytatta, hogy mind előttünk, mind mások előtt kedvességet és dicséretet nyert magának, és méltónak ítéltetett, hogy szép tudományára s kiváltképpen ritka szelíd, alázatos, kegyes és feddhetetlen erkölcsére nézve a külső országokon lévő academiákra tudományának öregbítése végett kiküldettnék és ottlévő nevezetes alumniával is felsegíttetnék. Annak okáért mindezen érdemlett dicséreteire való tekintetbe bátorokdtunk őtet egész bizalommal kibocsátani ez hazában a Méltóságos Pátrónusok és Pátrónák kegyességének vételére.

Találjon kedvet azért mindenek előtt a szabad akarat szerint való jótéteménynek, Isten dicsőségére elszánt alamizsnának kisáfárlásában és háladatossággal való szedésében, bizonyosan elhívén minden, aki szívét és kezét bé nem zárja, vele közöltetett jótétemény felől az Apostolnak ama szavát: Aki bőven vet, bőven is arat, 2. Kor. 9.6. Mely ígéretet a jó cselekedeteknek gyümölcséről és megjutalmaztatásáról, hogy Isten ő Felsége töltsön be a kegyes adakozó szentekben, mind a jelenvaló, mind a következő életben tökéletes szívvel kívánjuk.

Költ N. Enyeden,
MDCCXL-ik esztendőben
Boldog Assz. havának
26. napján.

[FOLYTATÁS:](#)

<http://mek.oszk.hu/00600/00616/#>

Bod Péter

A Wikipédiából, a szabad enciklopédiából.

Bod Péter (Felsőcsernáton, 1712. február 22. – 1769. március 3.) református lelkész, irodalomtörténész

1724-ben a nagyenyedi kollégiumba ment, ahol mások gyámolításából 1726–28-ban végezhette el alsó osztálybeli tanulmányait. 1729-ben Nagybányára hívták tanítónak, ahol április 25-től három évet töltött el. Miután pénzt és ruhát szerzett, hogy tanulását folytathassa, 1732. május 8-án ismét beiratta magát a nagyenyedi tanulók közé; itt a teológiai tudományokban a híres teológus szigeti Gyula István volt vezetője. 1733-ban Türi Mihály, a kollégium gazdatisztjének fiát tanította, amiért nála szabad asztala volt, Bethlen Kata grófnőtől pedig 30 forint évi segélypénzt kapott. 1736-ban a könyvtár gondviselője, majd 1737-ben a héber nyelv segédtanára lett. Amikor 1739-ben az iskola egyik stipendiumát segélyként elnyerte, melyhez jótevőinek adakozása is hozzájárult, a leydeni egyetemre indult és beiratkozott a teológiai kollégiumba, ahol a keleti nyelveket is tanulta 1743. július 24-ig, amikor hazájába visszatért és november 29-én Enyedre érkezett. Gróf Teleki Józsefné gr. Bethlen Kata azonnal udvari papjának hívta meg, nemsokára pártfogójához Hévízre (ma: Olthévíz) ment és ott 1743. december 29-én elkezdte szolgálatát. 1744. június 15-én a nagybaconi köz-zsinaton papi vizsgálatot tett és 17-én fölszentelték. 1746-tól fogva a hévizi eklézsiának is papja lett. 1749. november 21-én a magyarigeni eklézsia hívta meg papjának, ahova december 5-én köszöntött be. 1758. január 11-én a fejevári egyházkerület rendes jegyzőjévé, 1767. jún. 28–30. és júl. 1. a kézdivásárhelyi köz-zsinaton generalis jegyzővé választották.

Irodalmi működése közben szőlőművelésben találta örömét és ez volt oka halálának, ugyanis kezét késsel oly erősen vágta meg, hogy a vér folyását reggeli 9 órától esti 6 óráig nem lehetett megállítani.

Művei

Szentírás értelmére vezérlő magyar leksikon. Kolozsvár, 1746.

A szent bibliának historiája. Nagyszeben, 1748.

Szent Júdás Lebbeus apostol levelének tanításokban foglalt magyarázatja. Nagyszeben, 1749.

Szépen fénylő és ékeskedő, de hirtelen elhervadott s porban esett korona. Kolozsvár, 1749.

(Gr. Teleki Mihály felett 1745. szept. 12. mondott gyászbeszéd.)

Szent Heortocrates, avagy a keresztyének között előforduló innepeknek és a rendes kalendáriumokban feljegyeztetett szentek rövid historiájok... magyarra fordítván, közönséges haszonra intéztetett egy bujdosó magyar álta. Oppenheim, 1757. (Szeben, 1761. Névtelenül.)

Judiciaria fori ecclesiastici praxis. Cibinii, 1757. (Benkő László magyarra fordította és bővítésekkel kiadta Kolozsvártt 1833-ban.)

Az isten vitézkedő anyaszentegyháza állapotjának és világ kezdetétől fogva a jelenvaló időig sokféle változásnak rövid historiája. (Basilea, (ma: Bazel) 1760) (Névtelenül).

Szent Hilarius... B. P. által. (Szeben), 1760.

Tiszta fényes drága bibor. Kolozsvár, 1762. (Gr. Bethlen Kata asszony felett mondott halotti beszéd.)

Synopsis juris connubialis. Cibinii, 1763. (A könyv végén B. Péter két distichona van: Ad invidum. Benkő László ezt a könyvet is magyarra fordította és bővítve kiadta Kolozsvárott 1836-ban)

Hungarus tymbaules. (Nagyenyed), 1764.

Hungarus tymbaules continuatus. (Nagyenyed), 1766.

Smirnai szent Polikárpus... erdélyi református püspököknek historiájok. (U. ott, 1766.)

Magyar Athenás. (Nagy-Szeben), 1766. (485 életrajzzal. Bod. Athenását bővíteni törekedtek Pap Szathmári Mihály kolozsvári és Nagy Szerencsi István győri prédikátorok.)

Erdélyi Féniks Tóthfalusi Kis Miklós avagy prof. Pápai P. Ferencnek a könyvnyomtatás mesterségének találásáról és folytatásáról írott versei. (Nagy-Enyed), 1767.

Francisci Paris-Papai m. d. Dictionarium latino-hungaricum et hungarico-latino-germanicum, proverbiis selectioribus interspersis. Cibinii, 1767. (Megjegyzésekkel és a német részzel megtoldva.)

Historia unitariorum in Transilvania. Lvgd. Batavorum, 1776.

Beszélgetés Isák és Bethuel leánya Rebeka között házasságra alkalmatosságával. Pest, év n. Megújított egyházi törvénykezdető. Ford. Benkő László. Kolozsvár, 1833. (Consistorialia, seu Constitutiones et determinationes consistoriales in generalibus synodis provincialibus inde ab anno 1599 ad praesens usque tempus pro re nata factae cz. 1763-ban irt munkájának magyar ford.)

Historia Hungarorum ecclesiastica. Edidit L. W. E. Rauwenhoff adjuvante Car. Szalay. Lvgd. Batav., 1888–90. Három kötet. (Ism. Prot. Egyh. és Iskolai Lap 1885. 35., 1886. 1. sz. Szabad Egyház 1889.)

Kősziklán épült ház ostroma. Kocsi Csergő Bálint latin munkája után ford. 1738-ban Lampe (Ember Pál) Historia ecclesiae reformatae in Hungaria et Transilvania cz. művéből. Sajtó alá rendezte bevezetéssel és jegyzetekkel Szilágyi Sándor. Lipcse, 1866.

Magyar nyelvű térképei

Az Isten vitézkedő anyaszentegyháza állapotjának és világ kezdetétől fogva a jelenvaló időig sokféle változásnak rövid története, mely az Isten magyar népének hasznára egyben szedegetett, és a dolgok nagyobb megvilágosításáért, a világ négy fő mappáival kiadatott. Basileában Im-Hof Rodolf János által, MDCCIX. E munka mellékletei Európa, Ázsia, Amerika és Afrika térképeit tartalmazzák. Rajzaik vélhetően M. Suetter térképlapjainak egyszerűsített, a kor térképmetszőinek teljesítményeitől messze elmaradó másolatai. Törekvése volt a munkának ugyanakkor a magyarított földrajzi nevek alkalmazása. E tekintetben teljes szemléletváltást, a magyar nyelvű földrajzi nevek használatát vezette be a magyar kartográfiába. Előfutára az 1804-ben, Debrecenben kiadott Budai Ézsaiás: Oskolai magyar új átlás c. korszakos munkának.

Kéziratban maradt munkái

Narratio de vita Petri Bod ab ipsomet instituta. (Eredeti önéletírási napló az erdélyi múzeum birtokában)

Bod Péter házi diarium 1750–69-ig. (Eredeti az erd. múz.)

Magyar új Testamentum (erről önéletírásában van emlékezés)

De origine et antiquitatibus Siculerum

De origine Valachorum

Szent Vincentius, vagy Martyrologia

Noctes Hévízienses seu monumenta quadam ad historiam ecclesiasticam et civilem pertinentia

Vesperae Hévízienses

Antiquitates Hungaricae

Aulus Gellius Transilvanicus (a marosvásárhelyi Teleki-könyvtárban)

Chartophylax, seu collectio monumentorum quorundam

Gellius Molnarianus, seu vita et facta Alberti Molnár

Etymologicon Hungaricum

Tymbaules denuo continuatus

Bibliotheca seu notitia auctorum rerum hungaricarum

Lexicon glossarium

Magyar Könyvesház (Bibliotheca Hungarica)

Históriára utat mutató magyar lecsicon

Közdolgokról való elmélkedés

Rediviva Eliae Veresmarty memoria.

Levele Rádai Gedeonhoz, Magyarigen, 1756. szept. 20. (melyben a magyar tudós társaság fölállításának szükségét első ízben említi föl).

Intézmények, melyek Bod Péter nevét viselik

Bod Péter Alapítvány - Gyulafehérvár

Bod Péter Diakóniai és Tanulmányi Központ - Marosvásárhely

Bod Péter Közművelődési Egyesület - Csernáton

Bod Péter Megyei Könyvtár - Sepsiszentgyörgy

Bod Péter Országos Könyvtárhasználati Verseny - Magyarország

Bod Péter Tanítóképző - Kézdivásárhely

Bod Péter Egyetemi Könyvtár (Károli Gáspár Református Egyetem - BTK) - Magyarország